

**KURŠIŲ NERIJOS NACIONALINIO PARKO DIREKCIJOS
DARBUOTOJŲ 2024 M TOLERANCIJOS KORUPCIJAI NUSTATYMO
APKLAUSOS REZULTATAI**

Anoniminė Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcijos (toliau – Direkcija) Direkcijos darbuotojų apklausa buvo atlikta 2024 m. rugpjūčio mėn. 7-31 dienomis. Anketa buvo pateikta per „Office 365“, išsiunčiant darbuotojams nuorodą el. paštu direkcija@nerija.lt. Šiuo adresu elektroninius laiškus gauna 30 darbuotojų, iš jų nedalyvavo, nes jiems suteiktos tikslinės atostogos. Taip pat svarbu paminėti, kad šioje apklausoje nedalyvavo valytojos, darbininkai ir sezoniniai darbuotojai, kuriems nesukurtos pašto dėžutės.

Apklausos tikslas:

1. Nustatyti Direkcijos darbuotojų bendrą požiūrį į korupciją įsivertinti darbuotojų patirtį ir santykį su galimomis korupcinio pobūdžio apraiškomis, palyginti su 2023 m. apklausos rezultatais;

2. Įvertinti vykdomų korupcijos prevencijos (toliau – KP) priemonių efektyvumą, suplanuoti KP priemones 2025 metams.

Tyrimo būdas: anoniminė apklausa, kurią sudarė 18 klausimų.

Įvertinus gautus apklausos duomenis, nustatyta, kad apklausoje, skirtoje nustatyti tolerancijos korupcijai lygį Direkcijoje dalyvavo 16 darbuotojų (toliau – apklausos dalyvių), t.y. 63 %.

Darbuotojų pasiskirstymas pagal darbo stažą Direkcijoje:

Darbuotojų pasiskirstymas pagal darbo trukmę Direkcijoje pasiskirstė taip:

Iki 5 metų – 8 (50%);

Nuo 5 iki 10 metų – 5 (31 %);

Daugiau kaip 10 metų – 4 (19 %);

DARBUOTOJŲ POŽIŪRIS Į KORUPCIJĄ, KORUPCIJOS PREVENCIJĄ

Anketos klausimas Nr. 1. Ar Jūs per pastaruosius darbo metus Direkcijoje susidūrėte su korupcijos apraiškomis?

94 % (15 asmenų) atsakė ne, 6 % (1 asmuo)3 atsakė taip.

Palyginimui pateikiami 2023-2024 m. rezultatai.

2023 metai		2024 metai	
Taip	Ne	Taip	Ne
35	65	6	94

Anketos klausimas Nr. 2. Nurodykite kokiose Direkcijos veiklos srityse yra didžiausia tikimybė pasireikšti korupcijai?

Iš 17 atsakiusių anketos dalyvių nurodytų veiklos sričių, kuriose yra tikimybė pasireikšti korupcijai:

8 anketos dalyviai nurodė veiklos sritį - planavimo dokumentų, statinių projektų derinimą;

6 anketos dalyviai nurodė veiklos sritį - renginių derinimą ir viešuosius pirkimus;

5 anketos dalyviai – mokamų paslaugų teikimą;

5 anketos dalyviai nurodė darbuotojų atranką;

3 anketos dalyviai nurodė kasmetinį vertinimą (2023 m. 5 anketos dalyviai),

5 anketos dalyviai nurodė darbuotojų motyvavimą (priedais priemokomis ir kt.);

Anketos klausimas Nr. 3 Ar praneštumėte apie jums žinomą korupcijos atvejį?

Į šį klausimą atsakė 100 proc. anketos dalyvių, iš kurių 45 %, 9 anketos dalyviai atsakė taip, 5% 1 anketos dalyvis atsakė ne, 55% 10 anketos dalyvių pasirinko atsakymo variantą - sunku pasakyti, priklausytų nuo aplinkybių.

Palyginimui pateikiami 2023-2024 m. rezultatai „Ar praneštumėte apie jums žinomą korupcijos atvejį?“.

2023 metai			2024 metai		
Taip	Ne	Priklausytų nuo aplinkybių	Taip	Ne	Priklausytų nuo aplinkybių
45	5	55	81	0	19

Anketos klausimas Nr. 4 Ar jums žinoma kam ir kaip galima pranešti apie galimai rengiamus, daromus ir/ar padarytus darbuotojų korupcinio pobūdžio pažeidimus?

2024 69 %. žino kam pranešti, 31 %. nežino. Tokį atsakymo pobūdį lėmė situacija, kad 2024 metais pasikeitė didelė dalis darbuotojų.

2023 m. 95 % anketos dalyvių (19 asm.) žino kam ir kaip galima pranešti apie galimai rengiamus, daromus ir/ar padarytus darbuotojų korupcinio pobūdžio pažeidimus, 5%, 1 anketos dalyvis nežino.

Anketos klausimas Nr. 5 Ar Jums žinoma kas yra atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Direkcijoje?

2024 m. 75 %. žino, 25 %. nežino, tuo tarpu 2023 m. į šį klausimą atsakė 100 % anketos dalyvių, iš jų 75% (15 asm.) anketos dalyvių žino, 25% (5 asm.) nežino.

KORUPCIJAI ATSPARIOS APLINKOS KŪRIMAS

Anketos klausimas Nr. 6 Ar Jums žinoma, kokios korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės įgyvendinamos Direkcijoje?

Apie įgyvendinamas korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones Direkcijoje žino 75 % apklausos dalyvių (2023 m. - 80 % apklausos dalyvių) o 25% nežino (2023 m. - 20 %),

Anketos klausimu Nr. 7 buvo prašoma nurodyti apie kokias anketoje išvardintas Direkcijoje taikomas konkrečias korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones jie žino, apklausos dalyviai nurodė : Dovanų politikos įgyvendinimą (13), mokymus korupcijos prevencijos tema 11(), privačių interesų deklaravimą nurodė 10 apklausos dalyvių.

2023 m.ir 2024 m. po 14 anketos dalyvių nurodė 2 priemones - mokymus korupcijos tema ir privačių interesų deklaravimą, 10 anketos dalyvių, nurodė dalyvavimą STT mokymų platformos mokymuose, 8 apklausos dalyviai nurodė priemonę - dovanų politikos įgyvendinimą.

Mažiausiai apklausos dalyviams žinoma korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonė – teisės aktų antikorupcinis vertinimas, ją tiek 2023 m. tiek ir 2024 m. nurodė 2 anketos dalyviai.

Anketos klausimas Nr. 8 Ar Jūs buvote Direkcijoje informuotas apie pareigą pateikti privačių interesų deklaraciją?

2024 m. apklausos duomenimis, net 88 % anketos dalyvių nurodė, kad buvo informuoti apie pareigą deklaruoti privačius interesus, tuo tarpu 2023 m. apklausos duomenimis, net 95 % anketos dalyvių nurodė, kad buvo informuoti apie pareigą deklaruoti privačius interesus.

Anketos klausimas Nr. 9 Ar Jums žinoma ir aišku, kokia tvarka reikia nusišalinti nuo tarnybinių pareigų, sprendimų svarstymo ir/ar priėmimo, kitų procedūrų, esant viešųjų ir privačių interesų konfliktui:

2024 m. 69 % nurodė, kad žino, 31 proc. nežino, tuo tarpu 2023 m. net 90 % apklausos dalyvių nurodė, kad žino, kokia tvarka reikia nusišalinti nuo tarnybinių pareigų sprendimų svarstymo ir/ar priėmimo, kitų procedūrų, esant viešųjų ir privačių interesų konfliktui.

DOVANŲ POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS

Anketos klausimas Nr. 10 Ar Jums žinoma, kokias dovanas pagal teisės aktus galima priimti atliekant tarnybines pareigas?

2024 88 % (2023m.- 90%)apklausos dalyvių nurodė, kad žino, kokias dovanas pagal teisės aktus galima priimti atliekant tarnybines pareigas, 10% (2 apklausos dalyviai) nežino.

Anketos klausimas Nr. 11. Ar Jums žinoma, ir aišku, kaip reikia elgtis, gavus dovaną ar paslaugą (pinigų, daiktų, produktų ar pan.) iš klientų, verslo ar kitų įstaigų atstovų, kurios pagal Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo įstatymą priimti negalite?

2024 m. 88 % apklausos dalyvių nurodė, kad žino, kokias dovanas pagal teisės aktus galima priimti atliekant tarnybines pareigas, tuo tarpu 2023 m. 90% apklausos dalyvių nurodė, kad žino, kokias dovanas pagal teisės aktus galima priimti atliekant tarnybines pareigas, 10% nurodė, kad nežino (2023 m.-12%).

Anketos klausimas Nr. 12. Jeigu Jūs susidurtumėte su situacija, kai Jums asmeniškai siūloma už atliktą darbą (vykdomas funkcijas) atsilyginti (pinigais, paslaugomis, dovanomis ir pan.), ar praneštumėte apie tai?

2024 m. 56% apklauso dalyvių praneštų, susidūrę su situacija jei jiems asmeniškai būtų siūloma už atliktą darbą (vykdomas funkcijas) atsilyginti, tuo tarpu 2023 net 70% (14 apklausos dalyvių) praneštų, susidūrę su situacija jei jiems asmeniškai būtų siūloma už atliktą darbą (vykdomas funkcijas) atsilyginti, 2024 13% (2023 m.-10%) nepraneštų, net 31% (2023 m. - 20%) pasirinko atsakymą "sunku pasakyti, priklausytų nuo aplinkybių".

Anketos klausimas Nr. 13. Nurodykite priežastį, dėl kurios nepraneštumėte:

Pagrindinius nepranešimo motyvus, priežastis anketos dalyviai nurodė:

3 anketos dalyviai (2023 m. - 5 anketos dalyviai) pasirinko „Tie, kurie praneša, galų gale nukenčia skaudžiausiai“;

2 anketos dalyviai pasirinko (2023 m. - 5 anketos dalyviai) pasirinko „Atvejis toks nereikšmingas, kad apie jį nėra prasmės pranešti“;

5 anketos dalyviai (2023m. - 5 anketos dalyviai) pasirinko „Nesu įsitikinęs, kad tai korupcijos atvejis“.

Anketos klausimas Nr. 14. Ar Jums žinomi atvejai, kai Jums ar kitiems Direkcijos darbuotojams buvo siūlomas kyšis, atnešama dovanų, siūloma įvairių paslaugų, norima papildomai atsilyginti ar buvote kitaip darbe susidūrę su panašia situacija?

Palyginimui pateikiami 2023-2024 m. anketos 14 klausimo rezultatai

2023 metai			2024 metai		
Taip, žinomi	Ne, nežinomi	Negaliu pasakyti (nežinau)	Taip, žinomi	Ne, nežinomi	Negaliu pasakyti (nežinau)
25	40	35	13	75	13

Anketos klausimas Nr. 15. Ar pranešėte kam nors apie tai, kad Jums ar Jūsų kolegai buvo siūlomas kyšis atnešama dovanų, siūloma įvairių paslaugų, ar kai buvote kitaip darbe susidūrę su panašia situacija?

2024 m. 94 % nurodė, kas nesusidūrė su tokia situacija, 6%nepranešė.

KURŠIŲ NERIJOS NACIONALINIO PARKO DIREKCIJOS 2024 M TOLERANCIJOS KORUPCIJAI NUSTATYMO DARBUOTOJŲ APKLAUSOS REZULTATŲ APIBENDRINIMAS

Apklausoje rezultatus lėmė darbuotojų mažesnis įsitraukimas 2024 metais, lyginant su 2023 metais. Dalies apklausoje dalyvavusių darbuotojų žinios nepakankamos, kadangi darbuotojai ne visuomet žino kur kreiptis susidūrus su korupcijos apraiškomis, kur tokios informacijos (kontaktų) ieškoti. Darbuotojai 2024 m., lyginant 2023 m. išskyrė dvi tas pačias veiklos sritis, kuriose, jų manymų, egzistuoja didžiausia korupcijos pasireiškimo tikimybė: statybų, teritorijų planavimo sritys, mokamų paslaugų teikimas.

Darbuotojai žino koks darbuotojas yra atsakingas už antikorupcinės aplinkos kūrimą Direkcijoje, tačiau dėl trumpo darbo laikotarpio nėra susidūrę su korupcijos apraiškomis Direkcijoje. Apklausoje buvo pateikta galimybė darbuotojams pateikti siūlymus dėl antikorupcinės aplinkos kūrimo, korupcijos prevencijos priemonių taikymo. Apklausoje dalyvavę darbuotojai pasiūlė organizuoti daugiau mokymų korupcijos prevencijos tema, taikyti vienodus principus, kurti korupcijai netoleruojančią aplinką, aptarti praktines situacijas, taikyti nulinę dovanų politiką, vadovaujančių asmenų atsakingo požiūrio į korupciją.

Išvada: Apibendrinus tyrimų rezultatus padaryta išvada, kad 2024 m. vyko didelė darbuotojų kaita, dalis naujai priimtų Direkcijos darbuotojų nėra susidūrę su korupcijos apraiškoms, neturi pakankamai patirties ir žinių. Naujai priimtiems darbuotojams būtina organizuoti korupcijos prevencijos mokymus, analizuoti korupcijos pasireiškimo pavyzdžius, galimas (tariamai) konkrečias situacijas.
